

Kaupungin palvelujen esteettömyyden ja saavutettavuuden kartoitus palvelualueille keväällä 2024

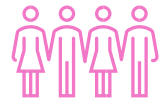
Elinvoima- ja konsernipalvelu
Strategia ja kehittäminen 3.6.2024

Kysely suunnattiin Kuopion kaupungin 17 vastuualuejohtajalle, joilta pyydettiin arviota tämänhetkisestä tilanteesta ja ylipäätään suuntaa antavaa tietoa.

Kaupungin palvelujen esteettömyyttä ja saavutettavuutta kartoitettiin toukokuussa 2024 kyselyllä

- Kysely toteutettiin toukokuussa 2024 lähettämällä se Kuopion kaupungin vastuualuejohtajille. Kysely oli laadittu tiiviiseen muotoon, jotta saataisiin kartoitettua vastuualuejohtajien tämän hetkinen arvio nykytilanteesta. Tarkempaan toimipaikkakohtaiseen selvitykseen ei ollut mahdollisuutta, vaan haluttiin koota suuntaa antavaa tietoa vammaisneuvoston käyttöön. Kysely toteutettiin surveypal-työkalulla.
- Vastauksia saatiin määräaikaan mennessä 10/17 kappaletta, mitä voidaan pitää kohtuullisen hyvänä määränä kiireisenä vuodenaikana toteutettuna. Reilusti yli puolet ehti vastaamaan kyselyyn.
- Tuloksista on katsottavissa suuntaa antavaa tilannetietoa kaupungin palvelujen nykytilanteesta ja kehittämistarpeista sekä myös kehittämistoiveista, mitä vastaajat ovat kyselyn loppuosassa ilmoittaneet. *Lisätiedolle, valmiuksien vahvistamiselle, kartoituksille sekä aiheiden esillä pitämiselle näyttäisi olevan kiinnostusta tai tarvetta.*
- Kyselyä valmisteltiin alkuvuonna yhteistyössä kaupungin vammaisneuvoston sekä Tukipilarin edustajien kanssa ja valmistelua teki elinvoimapalveluissa harjoittelijana työskennellyt opiskelija. Vammaisneuvoston on tarkoitus hyödyntää tietoutta toimintansa kehittämisessä.
- Kevään 2024 kuluessa on lisäksi ollut käynnissä palvelualueiden johtoryhmien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitteluun liittyvät työpajat. Nyt kartoitettua tietoa hyödynnetään myös kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelman jatkovaiheissa.

Kuopiossa 3.6.2024 Kuopion kaupungin elinvoima- ja konsernipalvelu/ Strategia ja kehittäminen

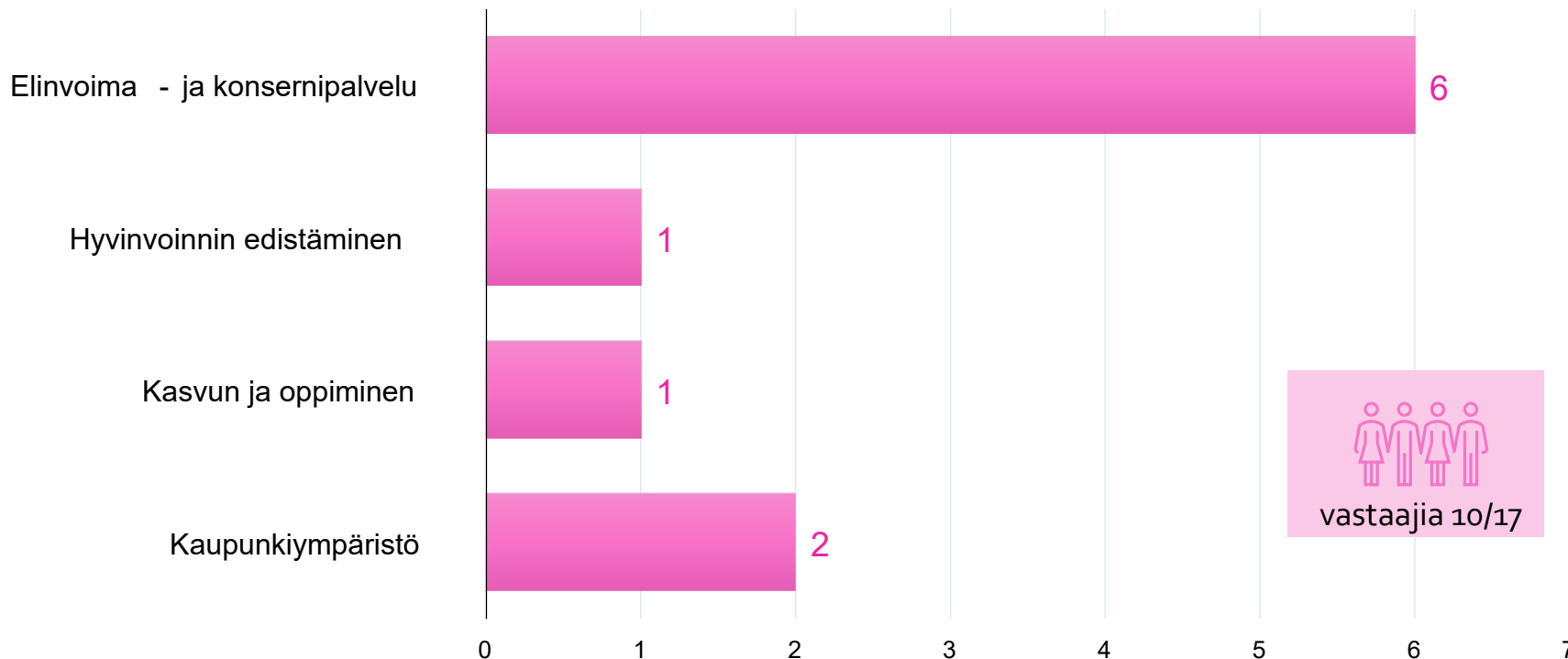
Yhteenvetoa vastauksista

- Seuraavilla dioilla esitetään saadut vastaukset graafeina.
- Otsikkorivillä on näkyvillä kysymys, mihin on vastattu.
- Lukuarvot tarkoittavat vastausten kappalemääriä.

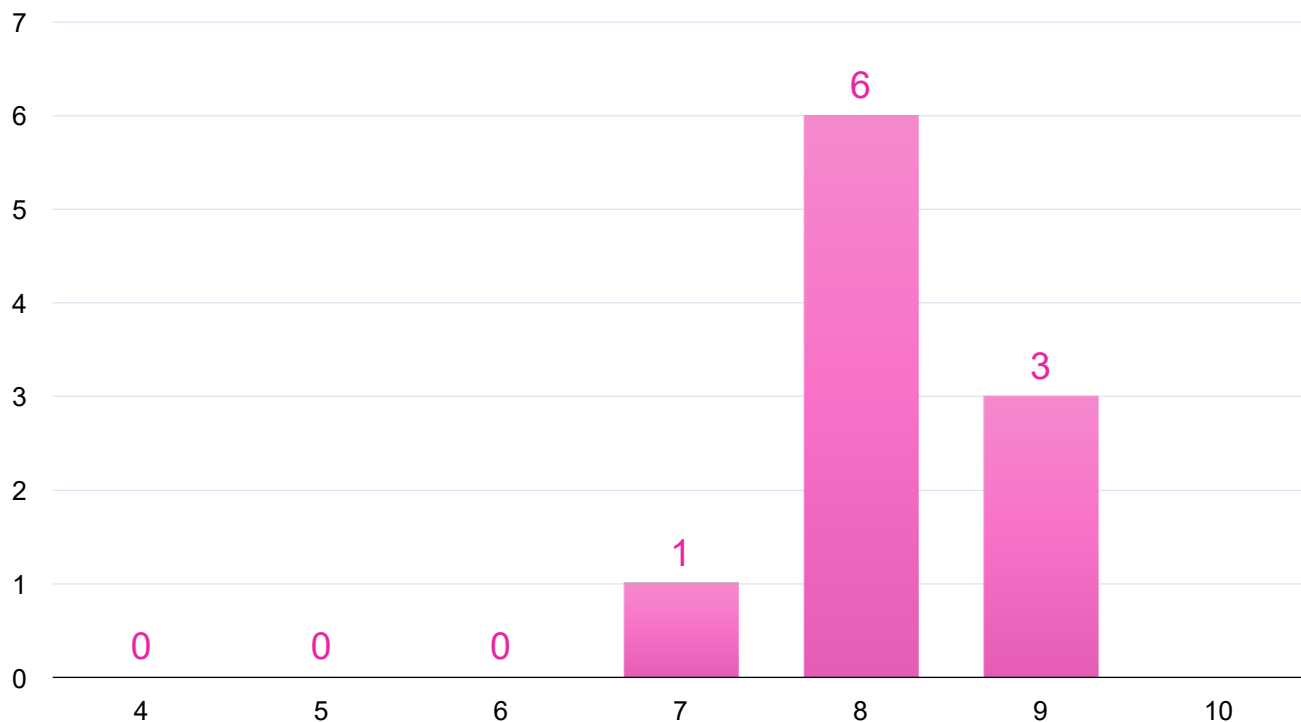
1. Valitse palvelualue ja sen jälkeen palvelu/vastuualue

Valitse sopiva palvelualue

2. Kuinka hyvin palvelussa mielestäsi huomioidaan ESTEETTÖMYYS?

Anna kouluarvosana 4–10 ja voit halutessa antaa lisätietoa.

3. Kuinka hyvin palvelussa mielestäsi huomioidaan SAAVUTETTAVUUS?

Anna kouluarvosana 4–10 ja voit halutessa antaa lisätietoa.

8,2

Esteettömyydessä ei ole kyse vain **liikkumisen** esteettömyydestä.

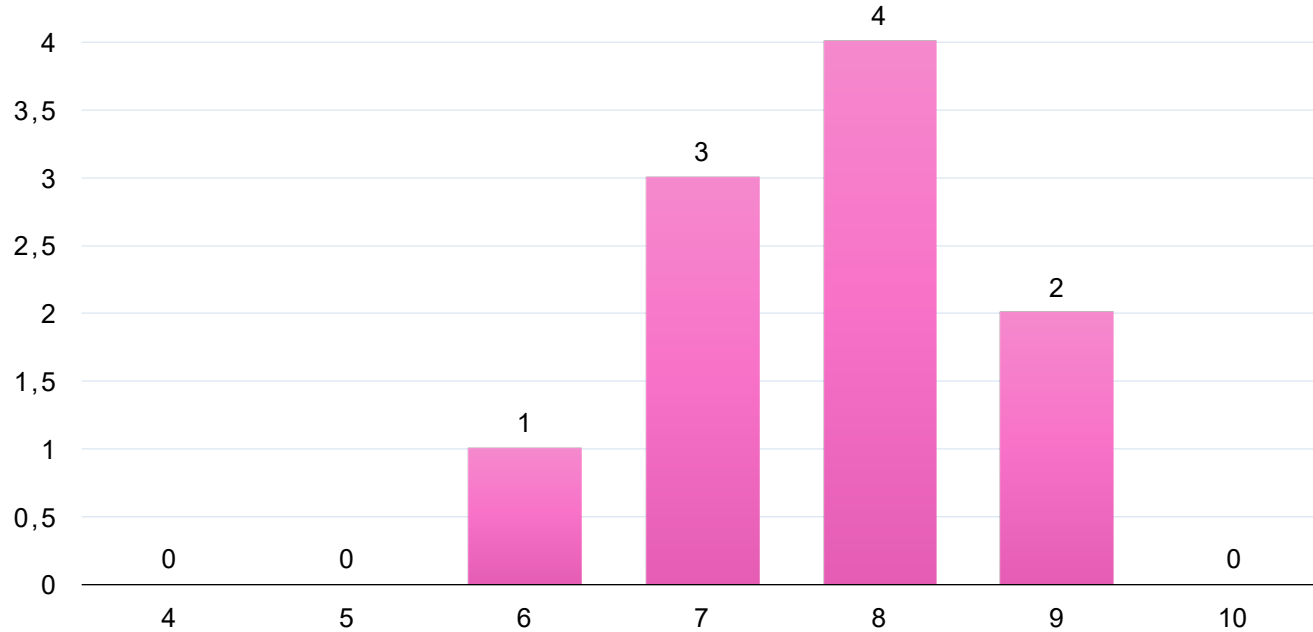

Siinä otetaan huomioon myös esimerkiksi **näkemiseen, kuulemiseen, ymmärtämiseen ja kommunikaatioon** liittyvät asiat.

Esteettömyys merkitsee turvallisuutta ja laatua.

0

Saavutettavuudella tarkoitetaan esimerkiksi **"aineetonta" ympäristöä**, kuten tietoa, verkkosivuja, palveluja ja asenteita sekä pääsymahdollisuutta palvelun piiriin.

4,5

7,7

4.1. Mitä konkreettista ESTEETTÖMYYDEN eteen tehdään/on tehty ja mitä on otettu huomioon?

Valitse oheisista vaihtoehtoista tai täydennä, mitä on otettu huomioon:

On kiinnitetty huomiota kulkuväylien esteettömyyteen ja

5. 1. Mitä konkreettista SAAVUTETTAVUUDEN eteen tehdään/on tehty?

Valitse oheisista vaihtoehdoista tai täydennä, mitä on otettu huomioon

Viestintä on monikanavaista **9**

Viestintää kehitetty saavutettavaksi esim. selkokielisyys

8

Monikielisyys on huomioitu

8

Digitaalinen saavutettavuus on otettu huomioon (kuka tahansa osaa käyttää)

6

On huomioitu avustajan (mahdollisesti koira) käyttäminen

3

Järjestetty henkilöstölle koulutusta

3

Kuvamateriaali on moninaista ja siinä esiintyy myös vammaisia henkilöitä

2

On tehty saavutettavuuskartoitus

0

Ei mitään edellisistä / ei tietoa

0

Muuta mitä?

0

6.1. Millä muilla toimenpiteillä on edistetty

ESTEETTÖMYYYTTÄ tai SAAVUTETTAVUUTTA?

Valitse oheisista ja voit antaa myös lisätietoja.

Kuultu asiakkaita ja pyydetty palautetta **6**

Tehty yhteistyötä vammaisneuvoston kanssa

Hyödynnetty kokemusasiantuntijoita

Asetettu tavoitteet esteettömyyden ja saavutettavuuden parantamiseksi ja niitä seurataan

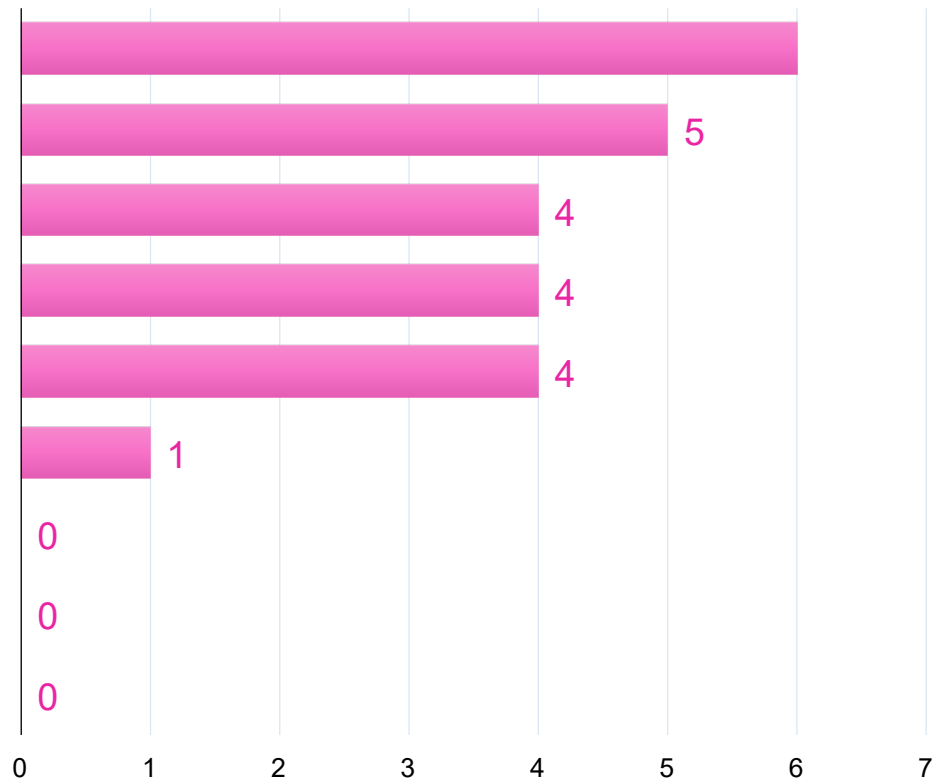
On otettu huomioon myös osatyökykyiset työyhteisön jäsenet

Ei mitään edellisistä/ei tietoa

Tehty yhteistyötä hyvinvointialueen vammaisneuvoston kanssa

Jos palveluun liittyy palvelusetelimahdollisuus, on selvitetty palveluntarjoajien riittävä esteettömyys- ja ...

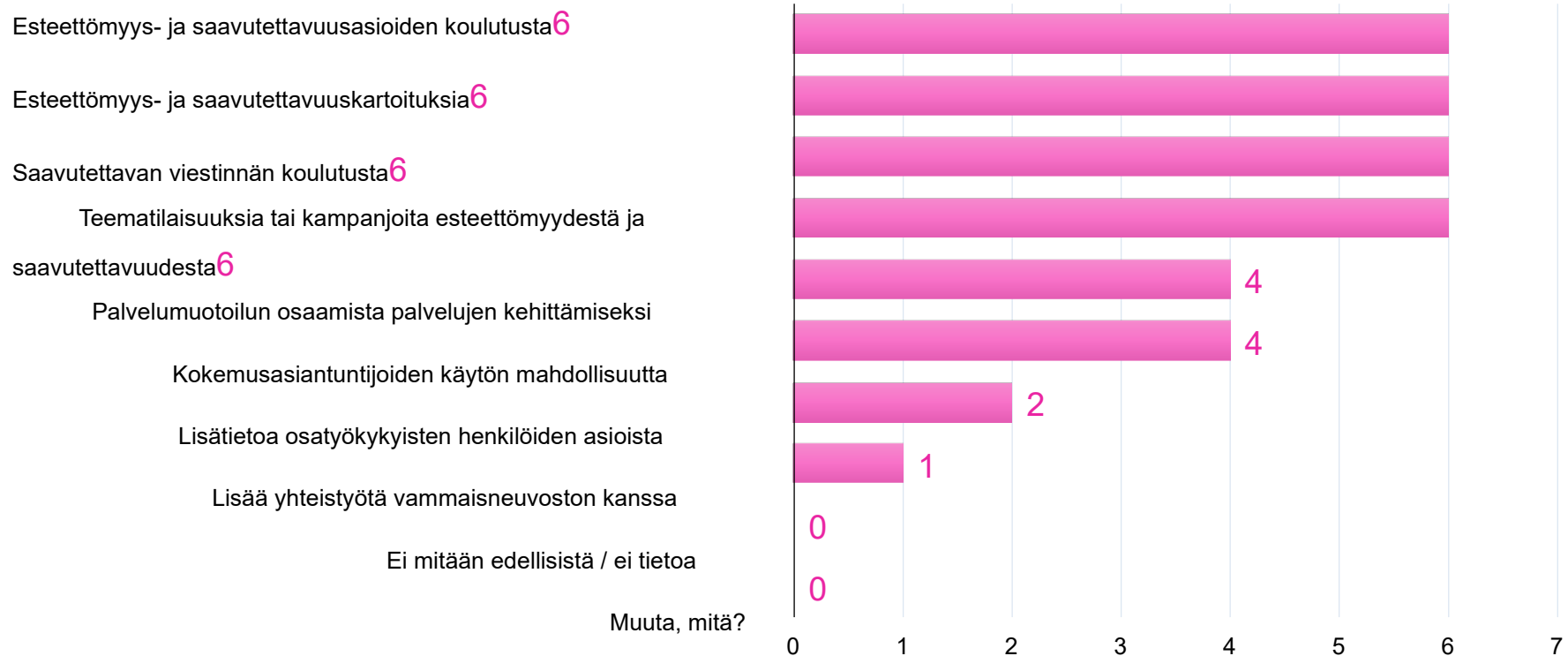
Muuta mitä?

7.1. Kehittämistoiveita ja tarpeita

ESTEETTÖMYYDEN ja SAAVUTETTAVUUDEN parantamiseksi?

Seuraavista voi valita sopivia tai täydentää

Kyselylomake, toukokuu 2024

Kaupungin palvelujen esteettömyyden ja saavutettavuuden kartoitus 2024

(vastausaika 14.5. – 28.5.2024)

Mihin kysely liittyy ja mihin tietoja käytetään?

Kysely koskee kunnan vastuulla olevia palveluja ja toimintoja, joihin liittyy henkilöiden liikkumista, asiointia, tilaratkaisuja, tiedonhakemista, tiedottamista, kokouksiin ja tapahtumiin osallistumista jne. Kyselyssä kartoitetaan palvelujen esteettömyyden ja saavutettavuuden nykytilannetta, tehtyä kehitystyötä ja kehittämistarpeita. Ei haeta tarkkaa tilastotietoa, vaan vastuualuejohtajan arviota tämänhetkisestä tilanteesta vuonna 2024 ja ylipäätään suuntaa antavaa tietoa.

Kyseessä on yhteistyöselvitys Kuopion kaupungin vammaisneuvoston kanssa, jonka on tarkoitus hyödyntää aineistoa oman toiminnan suunnittelussa ja vammaispoliittisen ohjelman päivityksessä. Tietoja käytetään myös mm. kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman edistämiseen.

Yhteistyöstä etukäteen kiittäen, Elinvoima- ja konsernipalvelu / strategia ja

kehittäminen

Linkkejä Kuopion kaupungin suunnitelmiin:

[kuopion-palvelujen-tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuussuunnitelma-2022-2025-1.pdf](#)

[Esteettömyyden yleissuunnitelma - Kuopio](#)

Vastausohjeet ja aikataulu

Seuraavalla sivulla on taustatietoa ja sen jälkeen kysymykset 1–8 valmiine vaihtoehtoineen. Halutessaan voi kirjata kaikkiin kohtiin lisätietoja.

Kysymyksessä 1 valitaan palvelu, jota vastaukset koskevat. Vastaamiseen voi varata noin 10–15 minuuttia. **Vastauksia toivotaan kahden viikon kuluessa**

tiistaihin 28.5.2024 mennessä. Lisätietoja saa elinvoima- ja konsernipalvelusta: [raija.kovanen\(at\)kuopio.fi](mailto:raija.kovanen(at)kuopio.fi).

Sirpa Lätti-Hyvönen, strategiajohtaja

Raija Kovanen, kehittämispäällikkö

KYSELYYN LIITTYVÄT MÄÄRITELMÄT JA VIITEKEHYS

Virallinen kansainvälinen määritelmä vammaisuudesta

Määritelmä löytyy YK:n yleissopimuksesta vammaisten ihmisten oikeuksista (27/2016): "Vammaisiin henkilöihin kuuluvat ne, joilla on sellainen pitkäaikainen ruumiillinen, henkinen, älyllinen tai aisteihin liittyvä vamma, joka vuorovaikutuksessa erilaisten esteiden kanssa voi estää heidän täysimääräisen ja tehokkaan osallistumisensa yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa."

<https://finlex.fi/fi/sopimukse...>

Esteettömyys ja saavutettavuus sekä vammaisten ihmisten huomiointi voivat tarkoittaa monenlaisia asioita:

Esteettömyys liittyy fyysiseen, konkreettisen ympäristöön, kun taas saavutettavuus liittyy aineettomaan ympäristöön. Lisää tietoa täältä:

<https://www.invalidiliitto.fi/...>

Lisäksi vammaisiin ihmisiin liittyy paljon stereotyyppioita ja haitallisia stigmoja. Vammaiset ihmiset kokevat arjessaan valtavasti syrjintää erilaisissa tiloissa, harrastuksissa, palveluissa, työelämässä ja koulutuksessa. Siksi on tärkeää tavoitella myös vammaisten henkilöiden parempaa huomioimista ja näkymistä yhteiskunnassa ja poistaa haitallisia stereotyyppioita ja stigmoja.

ESTEETTÖMYYS

Esteettömyys voi tarkoittaa esimerkiksi matkaketjuja, tiloja tai paikkoja, joihin voi saapua liikuntarajoitteinen apuvälinettä (esim. pyörätuoli, rollaattori, kävelykeppi/kepit) käyttäen. Esimerkiksi rampit, hissit, portaattomuus, kynnyksettömyys/ matalat ja loivat kynnykset helpottavat kulkemista.

Esteettömyys liittyy myös näön ja kuulon vammoihin kuten induktiosilmukan käyttöön, avustajan (mahdollisesti koira) apuun tai ymmärtämisen haasteisiin.

Esteettömyys voi mahdollistaa esimerkiksi julkisen liikenteen käyttämisen,

harrastamisen, työn tekemisen, opiskelun ja kouluttautumisen sekä ympäristöstä ja luonnosta nauttimisen. Esteettömyys luo yhdenvertaisuutta. Invalidiliiton sivuilta löytyy lisätietoa esteettömyydestä eri palveluissa:

<https://www.invalidiliitto.fi/...>

SAAVUTETTAVUUS

Saavutettavuus liittyy erilaisten opetusmateriaalien, nettisivujen, tilaisuuksien ja tapahtumien selkeyteen, monikielisyyteen ja mahdollisuuteen käyttää apuvälinettä tai saada tulkkausta omalla kielellä. Selkokieliyys tärkeä osa saavutettavuutta. Monikanavaisuus sekä moniaistisuuden huomiointi, eli sekä ääni- että lukumahdollisuus parantavat saavutettavuutta. Saavutettavuudella tarkoitetaan muutakin, kuin lain määrittämiä vaatimuksia.

<https://finlex.fi/fi/laki/alku...>

1. Valitse palvelualue ja sen jälkeen palvelu/vastuualue

Valitse sopiva palvelualue*

- Elinvoima- ja konsernipalvelu
- Hyvinvoinnin edistäminen
- Kasvun ja oppiminen
- Kaupunkiympäristö

Elinvoima- ja konsernipalvelu*

- Yrityspalvelu
- Työllisyyspalvelu
- Strategia- ja kehittäminen
- Markkinointi ja viestintä
- Hallintopalvelu
- Henkilöstöpalvelu
- Talous- ja omistajaohjaus
- Tietohallinto
- Kuopion Tilapalvelut

Hyvinvoinnin edistämisen palvelut*

- Liikuntapalvelut, kansalaisopisto, kansalaistoiminnan palvelut, kulttuuripalvelut, kaupunginkirjasto, museotoiminta
- Taidepalvelut

Kasvun ja oppimisen palvelualueen vastuualueet*

- Varhaiskasvatuspalvelut
- Perusopetus- ja nuorisopalvelut
- Lukiopalvelut ja toisen asteen yhteistyön palvelut

Kaupunkiympäristön vastuualueet*

- Kaupunkisuunnittelupalvelut
- Kaupunkitekniikan palvelut
- Maaomaisuuden hallintapalvelut
- Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

2. Kuinka hyvin palvelussa mielestäsi huomioidaan ESTEETTÖMYYS? Anna kouluarvosana 4–10 ja voit halutessa antaa lisätietoa.

2.1. Lisätietoa ja perusteluja?

---

3. Kuinka hyvin palvelussa mielestäsi huomioidaan SAAVUTETTAVUUS? Anna kouluarvosana 4–10 ja voit halutessa antaa lisätietoa.

3.1. Lisätietoa ja perusteluja?

4.1. Mitä konkreettista ESTEETTÖMYYDEN eteen tehdään/on tehty ja mitä on otettu huomioon? Valitse oheisista vaihtoehtoista tai täydennä, mitä on otettu huomioon:

- On huomioitu kohteiden saavutettavuus joukkoliikenteellä
- Kohteissa on pysäköintiin tarjolla nk. invapaikkoja
- On kiinnitetty huomiota kulkuväylien esteettömyyteen ja esteiden havaitsemiseen
- Tilojen esteettömyyttä parannettu (rampit, hissit, portaattomuus, kynnyksettömyys, inva-WC jne.)
- On mahdollistettu induktiosilmukan käyttö
- On tehty tilojen esteettömyyskartoituksia
- On lisätty sähköisiä palveluja
- Järjestetty henkilöstölle koulutusta
- Ei mitään edellisistä / ei tietoa
- Muuta, mitä?

4.2. Lisätietoa ja perusteluja

5.1. Mitä konkreettista SAAVUTETTAVUUDEN eteen tehdään/on tehty? Valitse oheisista vaihtoehdoista tai täydennä, mitä on otettu huomioon

- Viestintää kehitetty saavutettavaksi esim. selkokieliisyys
- Digitaalinen saavutettavuus on otettu huomioon (kuka tahansa osaa käyttää)
- Kuvamateriaali on moninaista ja siinä esiintyy myös vammaisia henkilöitä
- Viestintä on monikanavaista
- Monikieliisyys on huomioitu
- On huomioitu avustajan (mahdollisesti koira) käyttäminen
- On tehty saavutettavuuskartoitus
- Järjestetty henkilöstölle koulutusta
- Ei mitään edellisistä / ei tietoa
- Muuta mitä?

5.2. Lisätietoa ja perusteluja

.

.

6.1. Millä muilla toimenpiteillä on edistetty esteettömyyttä tai saavutettavuutta? Valitse oheisista ja voit antaa myös lisätietoja.

- Kuultu asiakkaita ja pyydetty palautetta
- Hyödynnetty kokemusasiantuntijoita
- Asetettu tavoitteet esteettömyyden ja saavutettavuuden parantamiseksi ja niitä seurataan
- Tehty yhteistyötä vammaisneuvoston kanssa
- Tehty yhteistyötä hyvinvointialueen vammaisneuvoston kanssa
- Jos palveluun liittyy palvelusetelimahdollisuus, on selvitetty palveluntarjoajien riittävä esteettömyys- ja saavutettavuusosaaminen
- On otettu huomioon myös osatyökykyiset työyhteisön jäsenet
- Ei mitään edellisistä/ei tietoa
- Muuta mitä?

6.2. Lisätietoa ja perusteluja

7.1. Kehittämistoiveita ja tarpeita esteettömyyden ja saavutettavuuden parantamiseksi? Seuraavista voi valita sopivia tai täydentää

- Esteettömyys- ja saavutettavuusasioiden koulutusta
- Esteettömyys- ja saavutettavuuskartoituksia
- Saavutettavan viestinnän koulutusta
- Lisää yhteistyötä vammaisneuvoston kanssa
- Palvelumuotoilun osaamista palvelujen kehittämiseksi
- Kokemusasiantuntijoiden käytön mahdollisuutta
- Lisätietoa osatyökykyisten henkilöiden asioista
- Teematilaisuuksia tai kampanjoita esteettömyydestä ja saavutettavuudesta
- Ei mitään edellisistä / ei tietoa
- Muuta, mitä?

7.2. Lisätietoa ja perusteluja

---

8. Mitä muuta haluat tässä yhteydessä sanoa? Voi myös antaa palautetta tästä kyselystä.
Vapaa sana:

.

.
